

LİSEDEN MEZUN OLUP ÜNİVERSİTE SINAVINA HAZIRLANAN ÖĞRENCİLERDE BAŞARI GÜDÜSÜ, SÜREKLİ KAYGI DÜZEYİ VE ETKİLEYEN ETMENLER

Cengiz ERDİK¹

Saliha ALTIPARMAK²

Öz

Çalışmanın amacı, liseden mezun olup üniversite sınavına hazırlanan öğrencilerde başarı güdüsü, kaygı düzeyleri ve etkileyen etmenlerin belirlenmesidir. Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Araştırma grubunu, İzmir /Konak ilinde rastgele yöntemle seçilmiş 6 farklı dersane oluşturmaktadır (n=1293). Örnek büyüklüğü %50 sıklıkla örnekleme hatası %5 alınarak, % 95 güven sınırında 300 olarak belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak sosyo-demografik özellikleri sorgulayan soru formu, sürekli kaygı ölçeği ve başarı güdüsü ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde gibi tanımlayıcı istatistikler ve Student t-test, Mann Whitney-U, One Way-ANOVA ve Pearson Corelation analizleri kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına öğrencilerin kaygı düzeyleri ile başarı güdülenmeleri arasında doğru yönlü zayıf bir ilişki bulunmuştur. Çalışmada öğrencilerin kaygı ve başarı güdü puanlarının onların cinsiyetlerine, yaşlarına ve ebeveynlerin eğitim durumlarına göre değişiklik gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Liseden mezun öğrenci, başarı güdüsü, anksiyete.

ACHIEVEMENT LEVELS, ANXIETY LEVELS OF PREPARED STUDENT OF UNIVERSITY EXAMS WHO GRADUATED HIGH SCHOOL AND FACTORS EFFECTS

Abstract

The aim of this study is to determine and achievement levels, anxiety levels of prepared university exam who graduated high school student and factors effects. The research was descriptive. The group of this study composed selected randomly in different six education center in center of İzmir city (n=1293). The sample size was determined as 300 based on the Epi info Statcalc statistical program with a prevalence of 50%, a sampling error of %5 and a confidence limit of 95%. As instruments of the gathering data, socio-demographic questionnaire, constant anxiety scale and achievement motivated scale were used. The data were evaluated with the 15.00 SPSS package program. To assess the data points Student t-test, Mann Whitney-U, One Way-ANOVA and Pearson Corelation descriptive statistics such as percentage were used. As a result of this study, it was found the positively low relationship with significant between anxiety levels and achievement motivated of students. It was seen to show alteration anxiety levels and achievement motivated of students according to their sex, ages and parents' education.

Key Word: Graduated high school students, Achievement motivation, Anxiety,

¹ Özel Ege Fırat Eğitim Merkezi, İzmir, c.erdik@hotmail.com

² Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, salihaozpinar@gmail.com

1.GİRİŞ

Güdü, davranışa enerji ve yön veren güçtür; bu güç organizmayı etkileyerek bir amaç için harekete geçmeye sevk eder (Selçuk, 2001). Güdü ile ihtiyaç arasında güçlü bir ilişki vardır. Tüm insan davranışları belirli amaç ve hedefleri başarmaya yöneliktir. Böyle bir amaca yönelik davranışı, belli bir ihtiyacı tatmin etme isteği nedeniyle. Bu nedenle güdüleme sürecinin başlangıç noktası tatmin edilmemiş ihtiyaçlar olmaktadır (Can, 1985). Başarı ihtiyacı bireyleri başarıyla özdeşleştirerek, onların gerçek başarılarının artmasına neden olan önemli bir faktördür (Can, 1985). Bu faktör, bireylerde başarı güdüsünün artmasını sağlayan önemli bir faktördür.

McClelland ve Koestner başarı güdüsünü, "mükemmeliyetçilik standartlarını da dikkate alarak, işleri daha iyi yapmaya dönük bir çaba" olarak tanımlamaktadır (McClelland ve Koestner, 1992). Bu güdüye sahip bireylerin bireysel ve profesyonel hedeflere yönelik olarak istekli ve gayretli çalışma ile zorluklara meydan okuma eğilimlerinin yüksek olduğu belirtilebilir. Bu nedenle başarı güdüsünde mükemmellik, kazanma ve içsel başarı duygusu ön plana çıkmaktadır (Epstein ve Harackiewicz, 1992).

Kaygı, nesnel olmayan bir tehlikeye karşı duyulan endişe duygusu olarak tanımlanmaktadır. Sürekli kaygı ise, stres yaratan durumun tehlikeli ya da tehdit edici olarak algılanması ve bu tehditlere karşı, durumluk duygusal reaksiyon sıklığının artarak süreklilik kazanmasıdır (Ocaktan, Keklik, Çöl, 2002). Kaygı, bireylerin başarı düzeylerini etkileyen önemli faktörlerden birisidir. Bazı bireyler başarısızlık yaşayacaklarından korktukları için bir işi yapmak istemezler. Bu kişiler, daha çok başaracaklarından emin oldukları işlere yönelirler ve risk almazlar. Bu kişilerin başarı gereksinimleri ve hedefleri de düşüktür. Bu da başarı güdülerinin düşük olmasına neden olur. Başarı güdüsünün artırılması için başarı güdü ve kaygı düzeylerinin ve etkileyen faktörlerin bilinmesi gerekir. Bu gereksinin doğrultusunda çalışmanın amacı, daha önceden üniversite sınavına girip sınavı kazanamayan ya da hedeflediği puanı alamayan öğrencilerin başarı güdüleri ve sürekli anksiyete düzeylerinin ve etkileyen faktörlerin belirlenmesidir.

2. YÖNTEM

Çalışma tanımlayıcı tiptedir. Çalışmanın verileri 01.12.2011-01.12.2010 tarihleri arasında toplandı. Araştırmanın evrenini İzmir Konak'taki dersanelerde okuyan üniversite sınavını kazanamayıp tekrar sınava girecek öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemi İzmir /Konak ilinde rastgele yöntemle seçilmiş 6 farklı dersane oluşturmaktadır (n=1293). Örnek %50 sıklıkla, örnekleme hatası %5 alınarak, % 95 güven sınırında 297 olarak belirlendi.

Çalışmada verilerin toplanmasında üç form kullanıldı; sosyo-demografik soru formu, başarı güdü ölçeği, sürekli kaygı ölçeği.

Sosyo-demografik soru formu: Öğrencilerin yaş, cinsiyet, gelir durumu, anne- baba eğitimi, anne- baba işi gibi tanıtıcı özelliklerden oluşmaktadır.

Başarı güdüsü ölçeği: Ölçek, Ellez (1999) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 5'li Likert-tipi 35 maddeden oluşmakta ve toplam 2 boyut içermektedir. Bu boyutlar ve içerdikleri madde sayıları sırasıyla şöyledir: "Gayret etme" (19 madde, $\alpha=0.75$) ve "Çalışma isteği" (16 madde, $\alpha=0.80$). Ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0.88'dir (Ellez, 2004; Erdemir 2006). Bizim çalışmamızda ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0.67 olarak bulunmuştur.

Sürekli Kaygı Envanteri (SKE): Durumluk- Sürekli Kaygı Envanteri Türkçe'ye Öner ve Le-Compte (1985) tarafından uyarlanmıştır. Kısa ifadelerden oluşan, kendini değerlendirme türü

bir ölçektir. Bu çalışmada envanterin sadece Sürekli Kaygı alt ölçeği kullanılmıştır. Bunun nedeni ise durumluk kaygı formunun sadece o anda hissedilenler ile ilgili bilgi vermesi, KSE'nin ise son 7 gündür hissedilenleri ölçmek üzere geliştirilmiş olmasıdır. SKE 20 maddeden oluşan ve 1-4 arası derecelenen Likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin normal ve hasta örnekleriyle yapılan çalışmalar sonucu elde edilen güvenilirlik katsayılarının .83 ile .87 arasında değiştiği bildirilmektedir (Öner ve LeCompte 1985). Bizim çalışmamızda ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0.85 olarak bulunmuştur.

Veriler SPSS 15.00 paket programı ile değerlendirilmiştir. Öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri belirlenmesinde sayı, yüzde gibi tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Başarı güdüsü ve sürekli kaygı değerlendirilmesinde Student t-test, Mann Whitney-U, One Way-ANOVA ile değerlendirildi. Başarı güdüsü ve sürekli anksiyete puanları ilişkisi Pearson Korelasyon analizi ile değerlendirildi.

3. BULGULAR

Araştırmaya katılan bireylerin 156'sı (%52.0) kız, 144'ü (%48.0) erkektir. Bireylerin 202'si (%67.3) yirmi yaş altındadır. Yaş dağılımı 19.4 ± 0.9 (17-24). 262'si (%87.3) çekirdek ailede yaşamakta olup 272'si (%90.7) halen ailesinin yanında yaşamaktadır. Bireylerin 166'sının (%55.3) annesi ve 216'sinin (%72.0) babası ilköğretim ve üzeri eğitimine sahiptir. 176'sı (%58.7) alt sosyal statüdedir ve 206'sı (%68.7) gelir durumunu gelir gideri karşılamıyor olarak değerlendirmektedir. 166'sı (%55.3) düz liseden mezundur (tablo 1).

Tablo 2'de bireylerin sosyo-demografik özellikleri ile başarı güdüsü ve sürekli kaygı puanları karşılaştırması görülmektedir. Toplam başarı güdüsü ile bireylerin sosyo-demografik özellikleri karşılaştırıldığında; yurttan ya da akrabalarının yanında kalan bireylerin ailelerinin yanında kalanlara göre, anne eğitimi ilköğretim ve altında olanların anne eğitimi ilköğretim üzeri olanlara göre daha iyi olduğu görülmektedir ($p < 0.05$). Sürekli kaygı puanları ile bireylerin sosyo-demografik özellikleri karşılaştırıldığında; anne eğitimi ilköğretim ve altında olanların anne eğitimi ilköğretim üzeri olanlara göre, gelirin gideri karşılamadığını ifade edenlerin gelirin gideri karşıladığını ifade edenlere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmektedir (tablo 2)

Başarı güdüsü alt alanları ile bireylerin sosyo-demografik özellikleri karşılaştırıldığında; Gayret etme alt alanı, 20 yaş ve üzerinde 20 yaş altına göre daha iyidir ($p < 0.05$). Katılma alt alanı, yurttan ya da akrabalarının yanında kalan bireylerin ailelerinin yanında kalanlara göre, anne eğitimi ve baba eğitimi ilköğretim ve altında olanların anne-baba eğitimi ilköğretim üzeri olanlara göre daha iyidir ($p < 0.05$). Çalışma isteği alt alanı, kızlarda erkeklere göre yurttan ya da akrabalarının yanında kalan bireylerin ailelerinin yanında kalanlara göre, anne eğitimi ilköğretim ve altında olanların anne eğitimi ilköğretim üzeri olanlara göre ve düz liseden mezun olanların fen lisesi ve Anadolu lisesi mezunu olanlara göre daha iyidir ($p < 0.05$). Çalışmayı sürdürme alt alanı, anne eğitimi ilköğretim ve altında olanların anne eğitimi ilköğretim üzeri olanlara göre daha iyidir ($p < 0.05$). Ayrıca okuduğu alan sosyal olanların başarı güdüsü alt alanı olan çalışmayı sürdürme alt alanı en iyi olup bunu Türkçe-matematik ve fen izlemektedir (tablo 2).

Tablo 3'te başarı güdüsü ile sürekli kaygı puanları arasındaki ilişki görülmektedir. Buna göre sürekli kaygı ile toplam başarı güdüsü arasında doğru yönlü zayıf bir ilişki vardır ($r = 0.044$). Başarı güdüsü alt alanları ile sürekli kaygı ilişkisi incelendiğinde de zayıf ilişki görülmektedir (gayret etme $r = 0.046$; katılma $r = 0.059$; çalışma isteği $r = 0.117$; çalışmayı sürdürme $r = 0.007$) (tablo 3).

4. TARTIŞMA

Başarı güdüsü, başarı için duyulan istek, bir gereksinim, bir beklentidir. Bir kez olsun başarıyı yaşamış olan insan artık hep başarılı olmak ister. Ama başarıya ulaşmak her zaman kolay değildir. Başarıya ulaşmamış bireylerde ise yılgnlık olur (Umay A. 2002). Bu nedenle ikinci kez üniversite sınavına girecek öğrencilerin başarı güdüsü ve anksiyete düzeylerinin ve etkileyen etmenlerin belirlenmesi, bu gruba verilecek rehberlik hizmetlerinin planlanmasında önem taşımaktadır. Ancak, araştırmada yalnızca dershaneye giden öğrencilerden verilerin toplanması bu araştırmanın bir sınırlılığıdır.

Çalışmada toplam başarı güdüsü cinsiyetler arasında farklı bulunmamış ancak başarı güdüsü alt alanı olan “çalışma isteği” alanı kızlarda erkeklere göre daha yüksek olarak belirlenmiştir. Literatür incelendiğinde cinsiyetin başarı güdüsü üzerinde önemli bir istatistiksel fark oluşturmadığını ortaya koyan birçok çalışmalar olduğu gibi (Kaushik ve Rani, 2005; Lohumi, 2002; Nagarathnamma, ve Rao, 2007) , erkeklerin kızlara göre başarı güdülerinin daha yüksek olduğunu gösteren (Adsul, ve Kamble, 2008) ve tersi olarak kızların erkeklere göre daha yüksek başarı güdüsüne sahip olduğunu gösteren çalışmalar da vardır (Altınok, 2004; Ellez 2004). Görüldüğü gibi başarı güdüsü ile cinsiyet farklılıkları üzerinde yapılan araştırmalardan elde edilen sonuçların tutarsız bulgular ortaya koymaktadır. Literatürde bunun nedeninin başarıdaki cinsiyet farklılıklarının çeşitli bireysel ve durumsal etkenlere bağlı olarak etkilenmesi olduğunu belirtmiştir (Salili, 1996).

Çalışmada cinsiyet ile sürekli kaygı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç bulunmamıştır. Literatürde kaygı konusunda yapılan çalışmalar incelendiğinde kız öğrencilerinin kaygı düzeylerinin erkekler öğrencilerin kaygı düzeylerinden daha yüksek olduğunu belirten çalışmalar olmakla birlikte (Dong, Yang and Ollendick, 1994; Ronan, Kendall and Rowe, 1994) kaygı düzeylerinin farklı bulunmadığını belirten çalışmalar da vardır (Öğüt 2000). Bizim çalışmamızda cinsiyetler arası anksiyete düzeyinde fark bulunmaması her iki grubun da anksiyete düzeylerinin benzer olduğunu ortaya koymaktadır.

Çalışmada 20 yaş üzeri öğrencilerin başarı güdüsü alt alanı olan “gayret etme” alanının diğer öğrencilere göre daha yüksek olarak belirlenmesi, bu öğrencilerin birkaç kez sınava girip artık sınavı kazanmak isteği ve bunun sonucu olarak ta daha fazla gayret göstermeleri olabilir.

Çalışmada gelir algısı, ebeveyn eğitimi, yurttaki kalma gibi bazı sosyo-demografik özelliklerin öğrencilerin başarı güdülerini ters yönde etkilediği belirlenmiştir. Sosyo-ekonomik düzeyi daha kötü olanların başarı güdülerini daha iyidir. Öğrencilerin sahip olduğu sosyo-ekonomik düzey düşükçe aile beklentileri de düşük olacağı için buradaki öğrenciler başarı için daha fazla çaba göstermektedirler. Bu durumun da alt sosyo ekonomik düzeydeki öğrencilerin güdülerinin yüksek olmasının nedenlerinden biri olduğu düşünülmektedir. Literatürde de benzer şekilde sosyoekonomik düzeyleri daha yüksek olan öğrencilerin başarı güdülerinin daha düşük olduğunu belirleyen çalışmalar vardır (Erdemir, 2006). Aynı zamanda çalışmada gelir algısı, ebeveyn eğitimi, gibi bazı sosyo-demografik özelliklerin öğrencilerin anksiyete düzeylerini artırdığı belirlenmiştir. Bu durum, bu öğrencilerin gelecek kaygılarının daha yoğun yaşadığını gösterebilir. Bu da öğrenimlerine devam etme ve meslek sahibi olma gibi bir amaç oluşturmalarına neden olup, onları daha fazla güdüyor olabilir. Oysa üst sosyo-ekonomik düzeye sahip olan öğrenciler, çok fazla çaba harcamaları gerektirmeden ailelerinin sağladığı maddi olanaklar ile öğrenimlerini sürdürebilmektedirler. Dolayısıyla bu öğrencileri harekete geçirecek olan amaç diğer öğrencilerine göre zayıf kalmaktadır.

Mezun olduğu okul düz lise olan öğrencilerin öğrenme güdüsü çalışma isteği alanı ve alan türü sosyal olan öğrencilerin başarı güdüsü çalışmayı sürdürme alan puanı diğerlerinden daha iyidir. Bu durum öğrencilerin sosyo-ekonomik durum etkisi olarak açıklanabilir. Düz lisede okuyan öğrenciler genellikle ekonomik düzeyi daha düşük olan öğrenciler olup, bu öğrencilerden aile beklentileri diğerlerine göre daha düşük olduğu gibi öğrencilerin de ailelerinden beklentileri gelecek adına yüksek değildir. Bu nedenle diğer öğrencilerden daha fazla güdülü olabilirler. Fen lisesi ve Anadolu lisesi mezunu öğrenciler ise genellikle üniversiteden beklentileri yüksek olup öğrenciler olup, çoğunluğu istedikleri hedefe ulaşamadıkları için tekrar sınava giren öğrencilerdir. Bu öğrenciler ilk sınavda istedikleri hedefe ulaşamadıkları için başarı güdülerini negatif etkilenmiş olabilir. Literatürde de başarı güdüsünün oluşmasında çocuğun yaşadığı başarı ve başarısızlıkların önemli bir etkisi olduğu, başarının zevkini tatmış öğrenenlerin başarı güdülerini de yüksek ya da tersi olarak başarısızlığın başarı güdüsünü düşürebileceği belirtilmektedir (Özkal ve Çetingöz, . 2005).

Çalışmada başarı güdüsü ile sürekli kaygı puanları arasındaki doğru yönlü zayıf bir ilişki görülmektedir. Literatürde bizim sonuçlarımızla benzer bir sonuç orta öğretim öğrencilerinde yapılan bir çalışmada bulunmuştur (www.eab.org.tr). Ancak kaygı düzeyinin yüksek olmasının sınav başarısını düşürdüğünü belirten çalışmalar göz ardı edilmemelidir. Başarı'nın (1990) yaptığı çalışmada düşük kaygının, öğrencilerin giriş sınavlarında, ortalama olarak, yüksek sınav kaygısı düzeyindeki öğrencilere oranla daha başarılı oldukları sonucu bulunmuş ayrıca yüksek ve düşük sınav kaygısı düzeyindeki öğrencilerin ortalama akademik başarıları arasında, sınav kaygısı düşük olanların lehine anlamlı fark olduğunu tespit edilmiştir. Erkan'ın (1991) yaptığı çalışmada akademik başarıları, sınava hazırlanma düzeyleri, genel akademik yetenekleri ve başarı güdülerini yüksek, sınav kaygıları ise düşük olan öğrencilerin ÖSS'nde daha başarılı oldukları sonucuna ulaşmıştır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Başarı güdüsü bireylerin cinsiyet ve sosyo-ekonomik düzeyinden etkilenmektedir. Kız öğrencilerde ve sosyo-ekonomik düzeyi daha kötü olan öğrencilerin başarı güdüsü diğerlerine göre daha iyidir. Sürekli kaygı düzeyi ise sosyo-ekonomik durumu daha kötü olanlarda daha yüksektir. Çalışmada başarı güdüsü ile sürekli kaygı puanları arasındaki doğru yönlü zayıf bir ilişki belirlenmiştir.

Sınava girecek öğrencilerde başarı düzeyinin artırılması için başarı güdüsünün artırılması ve kaygının azaltılması önemlidir. Bu kapsamda rehberlik hizmetlerinin hem okullarda hem de dershanelerde önceliklendirilmesi gerekmektedir. Bu süreçte eğitimciler tarafından öğrencileri ve aileleri kapsayan seminerler ile onların farkındalığının artırılması sağlanabilir.

6. KAYNAKLAR

1. ALTINOK, H. (2004). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin başarı güdüsü ile fen başarıları ve cinsiyet arasındaki ilişki. *Çağdas Eğitim*.313:17-22
2. ADSUL, R.K. ve KAMBLE, V. (2008). Achievement Motivation as A Function of Gender, Economic Background and Caste Differences in College Students. *Journal of the Indian Academy of Applied Psychology*, 34 (2): 323-327
3. BAŞARIR, D. (1990). Ortaokul Son Sınıf Öğrencilerinde Sınav Kaygısı, Durumluk Kaygısı Akademik Başarı ve Sınav Başarısı Arasındaki ilişkiler. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
4. CAN, H. (1985). “Başarı güdüsü ve yönetsel başarı”, Ankara, Hacettepe Üniversitesi İİBF Yayınları

5. DONG, Q., YANG, B. and OLLENDICK, T.H. (1994). Fears in Chinese Children and adolescent and Their Relation to Anxiety and Depression, *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 35 (2): 351-363.
6. EPSTEIN, J.A., HARACKIEWICZ, J.M. (1992). Winning is not enough: the effects of competition and achievement orientation on intrinsic interest. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 18:128-138
7. ELLEZ, A.M. (2004). Etkin Öğrenme, Strateji Kullanımı, Matematik Başarısı Günü ve Cinsiyet İlişkileri. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
8. ERDEMİR, Ö. (2006). İlköğretim Öğrencilerinin matematik dersine yönelik tutumları ve başarı güdüsü. DÜ. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İzmir.
9. ERKAN, S. (1991). Sınav kaygısının öğrenci seçme sınavı başarısı ile ilişkisi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara
10. LOHUMİ, m. (2002). Achievement Motivation Among Distance Learners in Relation to Gender and Residential Background. *Indian Journal of Open Learning*, 11 (2): 197-207.
11. McCLELLAND, D.C.ve KOESTNER, R. (1992). "The achievement motive". *Motivation and personality: Handbook of thematic content analysis*. Edited by Charles P. Smith. Cambridge University pres.
12. NAGARATHNAMMA, B ve RAO, V.T. (2007). Achievement Motivation and Academic Achievement of Adolescent Boys and Girls. *Indian Psychological Review*, 68: 131-136.
13. OCAKTAN, M.E., KEKLİK, A, ÇÖL M. (2002). Abidinpaşa Sağlık Grup Başkanlığı'na bağlı sağlık ocaklarında çalışan sağlık personelinde Spielberger durumluk ve sürekli kaygı düzeyi. *Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası*. 55(1): 21-28.
14. Ortaöğretim öğrencilerinin kaygı düzeyleri ile başarı düzeyleri arasındaki ilişkinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. www.eab.org.tr/eab/oc/egtconf/pdfkitap/pdf/290.pdf. Erişim: 26.03.2012
15. ÖGÜT, F. (2000). Sosyal uyum ile sürekli kaygı arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
16. ÖNER N, LeCOMPTE A. (1985). "Süreksiz Durumluk/Sürekli Kaygı Envanteri El Kitabı". İstanbul, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
17. ÖZKAL, N. ve ÇETİNGOZ, D. (2005). Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Öğrenme Stratejileri ve Başarı Güdüsü Arasındaki İlişkiler, *Qafqaz Üniversitesi Dergisi*, 15.
18. R. KAUSHİK, ve RANI, S. (2005). A comparative study of achievement motivation, home environment and parent child relationship of adolescents. *Journal of Psychological Res.* 49: 189-194.
19. RONAN, P.C. KENDALLI, P.C. and ROWE, M. (1994). Negative affectivity in children. *Cognitive Therapy and Research*, 18(6): 509-528.
20. SALİLİ, F. (1996). Achievement Motivation: A Cross-Cultural Comparison of British and Chinese Students. *Educational Psychology*. 16(3): 271-279
21. SELÇUK, Z. (2001). "Gelişim ve Öğrenme", Nobel yayınları; 8.baskı, Ankara, Kasım, s.211.

EKLER:

Tablo 1. Öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri

Özellik	N	%
Cinsiyet		
Kız	156	52.0
Erkek	144	48.0
Yaş		
20 yaş altı	202	67.3
20 yaş ve üzeri	98	32.7
Yaş dağılımı	19.4±0.9 (17-24)	
Aile yapısı		
Çekirdek aile	262	87.3
Parçalanmış aile	38	12.7
Yaşanılan yer		
Ailesi ile	272	90.7
Yurtta	22	7.3
Akrabaları ile	6	2.0
Anne Eğitim		
İlköğretim altı	134	44.7
İlköğretim ve üzeri	166	55.3
Anne çalışma durumu		
Herhangi bir işte çalışmayan	226	75.3
Herhangi bir işte çalışan	74	24.7
Baba Eğitim		
İlköğretim altı	84	28.0
İlköğretim ve üzeri	216	72.0
Sosyal statü		
Alt statü	124	41.3
Üst statü	176	58.7
Gelir algısı		
Gelir gideri karşılıyor	28	9.3
Gelir gideri karşılamıyor	206	68.7
Gelir giderden fazla	66	22.0
Mezun olunan okul türü		
Düz lise	166	55.3
Anadolu lisesi	129	43.0
Fen lisesi	5	1.7
Okunulan alan		
Fen	132	44.0
Türkçe-Matematik	133	44.3
Sosyal	35	11.7
Toplam	300	100.0

Tablo 2. Öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ile başarı güdüsü ve sürekli kaygı puanları karşılaştırması

Özellik	Başarı Güdüsü Ölçeği Alt Alanları				Toplam başarı güdüsü	Sürekli kaygı
	Gayret etme	Katılma	Çalışma isteği	Çalışmayı sürdürme		
Cinsiyet						
Erkek	27.0±3.0	18.5±3.0	18.3±2.5	21.1±3.4	85.0±9.3	44.3±7.9
Kız	27.5±5.0	18.7±2.7	19.0±2.6	21.4±3.8	86.6±10.2	46.0±10.0
*P	P>0.05	P>0.05	P<0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05
Yaş						
20 yaş altı	26.9±3.2	18.7±2.7	18.5±2.6	21.2±3.3	85.5±9.1	45.6±8.9
20 yaş ve üzeri	28.0±5.6	18.5±3.0	19.0±2.6	21.4±4.0	86.7±11.0	44.5±9.3
*P	P<0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05
Aile yapısı						
Çekirdek aile	27.2±4.3	18.6±2.8	18.6±2.5	21.2±3.4	85.7±9.8	45.5±9.1
Parçalanmış aile	28.0±2.5	18.3±3.0	18.9±2.9	21.4±4.5	86.7±9.4	42.9±8.3
*P	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05
Yaşanılan yer						
Ailesi ile	27.2±4.3	18.4±2.9	18.6±2.6	21.0±3.5	85.3±9.7	45.2±9.1
Yurtta/akrabalarda	28.1±2.9	20.1±1.7	19.7±2.5	23.6±3.0	91.6±8.2	45.0±8.5
**P	P>0.05	P<0.05	P<0.05	P>0.05	P<0.05	P>0.05
Anne Eğitim						
İlköğretim altı	27.5±5.2	19.1±2.7	19.1±2.5	21.8±3.6	87.7±9.8	46.6±9.0
İlköğretim ve üz.	27.1±3.0	18.2±2.9	18.3±2.6	20.8±3.5	84.4±9.5	44.0±9.0
*P	P>0.05	P<0.05	P<0.05	P<0.05	P<0.05	P<0.05
Anne çalışması						
Çalışan	26.5±3.0	18.5±2.9	18.7±2.8	21.5±3.8	85.0±10.3	44.2±9.7
Çalışmayan	27.5±4.4	18.6±2.8	18.7±2.5	21.2±3.5	86.2±9.6	45.5±8.9
*P	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05
Baba Eğitim						
İlköğretim altı	27.7±5.9	19.3±2.4	19.1±2.5	21.6±3.7	87.5±10.6	45.6±9.6
İlköğretim ve üz.	27.1±3.2	18.3±2.9	18.5±2.6	21.1±3.5	85.2±9.4	45.0±8.9
*P	P>0.05	P<0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05
Sosyal statü						
Alt statü	27.1±3.0	18.7±2.8	18.4±2.5	21.3±3.7	85.7±9.3	44.6±9.0
Üst statü	27.5±5.4	18.5±2.9	19.0±2.6	21.2±3.4	86.1±10.5	46.1±9.1
*P	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05
Gelir algısı						
Gideri karşılıyor	27.3±3.0	18.4±3.0	18.6±2.6	21.3±3.5	85.6±9.5	44.3±8.7
Gideri karşılamıyor	27.2±6.9	19.2±2.1	19.0±2.5	21.7±3.7	86.7±10.6	48.5±9.8
*P	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05	P<0.05
Mezun olunan okul						
Düz lise	27.5±4.8	18.7±2.7	19.0±2.0	21.3±3.4	86.6±9.8	45.6±9.1
Anadolu/fen lisesi	27.0±3.2	18.4±2.8	18.2±2.0	21.3±3.8	85.0±9.7	44.7±9.0
*P	P>0.05	P>0.05	P<0.05	P>0.05	P>0.05	P>0.05

*student t-test; **Mann whitney-U; ***One Way-ANOVA; ****Posthoc: Tukey B

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 30 Mayıs – Haziran 2012

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN

<http://www.akademikbakis.org>

Tablo 3. Öğrencilerin başarı güdüsü ve sürekli kaygı puanları ilişkisi; pearson korelasyon

Özellik	Başarı Güdüsü Ölçeği Alt Alanları				Toplam başarı güdüsü
	Gayret etme	Katılma	Çalışma isteği	Çalışmayı sürdürme	
Sürekli kaygı					
P	0.046	0.059	0.117	0.007	0.044
r	0.429	0.000	0.044	0.902	0.447
n	300	300	300	300	300